

Stručný přehled dotačních příležitostí v oblasti životního prostředí, energetických úspor a adaptace na změnu klimatu

1. Projekty zaměřené na energetické úspory veřejných budov.....	2
Modernizační fond.....	2
2. Projekty zaměřené na hospodaření s vodou v obcích	2
Operační program životní prostředí 2021 – 2027.....	2
3. Projekty zaměřené na revitalizaci veřejných prostranství, parků, veřejné zeleně.....	4
Operační program životní prostředí 2021 – 2027.....	4
Integrovaný regionální operační program (2021-2027)	4
4. Projekty zaměřené na podporu efektivního nakládání s odpadními vodami a zásobování pitnou vodou	6
Operační program životní prostředí 2021 – 2027.....	6
Národní program Životní prostředí.....	6
5. Projekty zaměřené na podporu čisté a aktivní mobility	7
Národní program Životní prostředí.....	7
OP Doprava	7
Modernizační fond - TRANSGov – Modernizace veřejné dopravy.....	8
Státní fond dopravní infrastruktury	8

1. Projekty zaměřené na energetické úspory veřejných budov

Modernizační fond

Výzvy v programu č. 7 ENERGOV budou vyhlášeny až po vyčerpání prostředků v NPO. Budou zde z pohledu energetických úspor v budovách podporovány obdobné aktivity jako v OPŽP 2021+, ovšem na rozdíl od OPŽP mají být zaměřeny zejména na území hl. m. Prahy (vzhledem k tomu, že Praha jako více rozvinutý region nemůže na tuto aktivitu žádat v OPŽP 2021+).

Jsou **podporovány i výstavby nových veřejných budov v pasivním standardu a rovněž výstavba a modernizace obnovitelných zdrojů energie pro veřejné budovy** – viz obrázek níže, podrobněji viz [programový dokument Modernizačního fondu](#)

Zároveň celková alokace Modernizačního fondu se neustále dynamicky mění v souvislosti s cenou emisních povolenek a ještě na začátku roku se počítalo celkově s alokací 120 mld Kč, nyní díky rekordním cenám emisních povolenek se odhaduje alokace až na 300 mld Kč. Program ENERGOV má dle stávajících programového dokumentu tvořit 4 % alokace.

Obr. Program č. 7 ENERGOV dle programového dokumentu Modernizačního fondu

Program č. 7: Energetická účinnost ve veřejných budovách a infrastruktuře (ENERGOV)

Podpora komplexních opatření ke zlepšení energetické účinnosti a využití obnovitelných a nízkoemisních zdrojů ve veřejných budovách, budovách státu a veřejné infrastruktuře.

Předpokládaná alokace: 4 % Modernizačního fondu

Cíloví příjemci podpory:

Veřejné a státní subjekty a jejich organizace, jako jsou školy, kulturní a sportovní zařízení, dále pak vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem, státní podniky, organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, spolky, církve, fundace, ústavy apod., zejména na území hl. města Prahy.

Popis podporované oblasti:

Základním cílem je komplexní podpora revitalizace budov veřejného sektoru a veřejné infrastruktury s cílem snížení konečné spotřeby energie a využití OZE. Podpora dále klade důraz na zajištění vnitřní kvality prostředí v budově, adaptaci na změnu klimatu a využití z pohledu uplatnění inovativních technologií.

S výjimkou budov v majetku státu (státní příspěvkové organizace a organizační složky státu) bude podpora určena pouze pro realizaci projektů na území hlavního města Prahy. Některá podporovaná opatření bude možné financovat až po vyčerpání alokace příslušných fondů EU.

Příklady podporovaných opatření:

- snížení energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury,
- snížení energetické náročnosti systémů technologické spotřeby energie,
- výstavba nových veřejných budov, které budou splňovat parametry pro pasivní nebo plusové budovy.

Zároveň budou podporovány i aktivity spojené se zvyšováním využití obnovitelných zdrojů energie:

- výstavba a modernizace obnovitelných zdrojů energie pro veřejné budovy,
- výstavba a modernizace obnovitelných zdrojů energie pro zajištění dodávek systémové energie ve veřejném sektoru.

Jako doprovodná opatření budou podporována i opatření sledující:

- zlepšení kvality vnitřního prostředí budovy,
- zvýšení adaptability budov na změnu klimatu.

2. Projekty zaměřené na hospodaření s vodou v obcích

Operační program životní prostředí 2021 – 2027

SC 1.3 – Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům

- Realizace protipovodňových opatření

- Realizace opatření ke zpomalení odtoku, pro vsak, retenci a akumulaci srážkové vody, zelené střechy, opatření pro využití šedé vody a řízenou dotaci podzemních vod

[19. výzva - Srážkové vody a opatření proti povodním](#) (14.9.2022 – 31.10.2023)

Výzva se zaměřuje na projekty týkající se realizace protipovodňových opatření, opatření ke zpomalení odtoku, pro vsak, retenci a akumulaci srážkové vody vč. jejího dalšího využití, realizaci zelených střech, vznik opatření na využití šedé vody a podporu opatření pro řízenou dotaci podzemních vod.

Alokace: 2 500 000 000 Kč

Kdo může žádat o dotaci

- Kraje
- Obce
- Státní podniky
- Organizační složky státu
- Dobrovolné svazky obcí
- Veřejnoprávní instituce
- Příspěvkové organizace
- Veřejné výzkumné instituce
- Vysoké školy, školy a školská zařízení
- Nadace, nadační fondy a obecně prospěšné společnosti
- Círky a náboženské společnosti
- Městské části hl. města Prahy
- Fyzické osoby podnikající
- Obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem

[22. výzva - Preventivní opatření proti povodním a suchu](#) (16.11.2022 – 28.4.2023)

Výzva je určena projektům budování a modernizace komplexního systému předpovědní služby a také projektům orientovaným na zpracování podkladů pro stanovení záplavových území.

Alokace: 150 000 000 Kč

Kdo může žádat o dotaci

- Kraje
- Obce
- Státní podniky
- Organizační složky státu
- Příspěvkové organizace
- Veřejné výzkumné instituce
- Vysoké školy, školy a školská zařízení
- Městské části hl. města Prahy

3. Projekty zaměřené na revitalizaci veřejných prostranství, parků, veřejné zeleně

V rámci IROP má Praha přidělenou svoji alokaci ve výši 103,6 mil. EUR (EU podíl) jako více rozvinutý region (ne pouze v majetku HMP, veřejná prostranství i v majetku např. nemocnic, církví, OSS apod.). Pro HMP by nicméně měly být velké možnosti čerpání v této aktivitě. Některá kritéria se jeví jako poměrně přísná: např. nutnost územní studie, architektonické či urbanistické soutěže, projekt vznikl na základě participace s občany apod.) V programu OPŽP, SC 1.3, který je financován z Fondu soudržnosti neplatí podmínky pro kategorie regionů, Praha tak může čerpat stejně jako jiné kraje.

Operační program životní prostředí 2021 – 2027

SC 1.3 Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám

- **zakládání a obnova veřejné sídelní zeleně**
 - o zakládání a obnova ploch a prvků veřejné zeleně (parků, zahrad, sadů, uličních stromořadí, alejí, lesoparků, remízů, průlehy) a zlepšení jejich funkčního stavu včetně dokončovací a rozvojové péče
- **tvorba nových a obnova stávajících vegetačních prvků a struktur**
 - o založení a/nebo obnova vegetačních krajinných prvků – stromořadí, solitérní stromy, travobylinné porosty, meze, remízy, větrolamy, průlehy, zasakovací pásy, zemní hrázky, svodné příkopy (stabilizace drah soustředěného povrchového odtoku např. zatravněním) přírodě blízkým způsobem
 - o obnova extenzivních sadů, které jsou součástí registrovaných významných krajinných prvků (VKP) nebo skladebných prvků ÚSES,
 - o založení a/nebo obnova skladebných prvků ÚSES a interakčních prvků,
 - o založení a/nebo obnova zatravněných pásů s doprovodnými dřevinami,
 - o zavádění půdoochranných technologií.

Pro OPŽP platí obecně podmínka, že není možné poskytnout podporu na projekty, které byly dokončeny před podáním žádosti. Pokud je tedy studie sídelní zeleně dokončena, převzata investorem a uhrazena, není na ní možné již v rámci budoucích výzev získat podporu.

Předpoklad vyhlášení prvních výzev je v polovině roku 2022, Dotace max. 85 % CZV
Alokace 10,2 mld. Kč.

Integrovaný regionální operační program (2021-2027)

SC 2.2 Revitalizace veřejných prostranství – staveb krajinářské architektury s budováním zelené infrastruktury měst a obcí (např. parky, náměstí, návsi, městské třídy a uliční prostory, sídliště)

Při hodnocení projektů bude kladen důraz na environmentální aspekt projektu a jeho přínos v boji s klimatickou změnou, důraz bude kladen zejména na hospodaření s dešťovou vodou v řešeném území. Součástí projektů bude Stanovisko AOPK ČR k realizaci projektu. IROP bude podporovat projekty, které vzniknou na základě participace s občany. **Nebudou podporovány projekty řešící izolovaně pouze vegetaci, vodní toky a vodní plochy.** Podpora z IROP bude směřována pouze do zastavěného území a zastavitelných ploch obce.

- ucelené (komplexní) projekty veřejných prostranství zaměřené na zelenou infrastrukturu (modrou i zelenou složku), veřejnou a technickou infrastrukturu a související opatření v řešeném území nezbytná pro rozvoj a zlepšení kvality ekosystémových služeb měst a obcí;
- **revitalizace a modernizace stávajících veřejných prostranství**
 - o příklad: revitalizace náměstí na základě architektonické soutěže a diskuse s veřejností řešící výměnu nevhodného povrchu za povrch umožňující vsakování a čištění srážkové vody, tvorbu nebo rozšiřování zelených ploch, instalaci retenční nádrže se závlahovým systémem, výsadbu stromů a další vegetace, umístění městského mobiliáře a vodních

prvků, přístřešku se zelenou střechou a fotovoltaickými panely, lamp veřejného osvětlení s prvky SMART řešení, včetně sledování kvality ovzduší, úpravu technické infrastruktury pod řešeným územím v návaznosti na úpravu veřejného prostranství a výsadbu stromů;

- **revitalizace a úprava nevyužívaných ploch**

- příklad: revitalizace řešící úpravu ploch industriálních zón, brownfieldů, opuštěných kasáren v širším centru města na základě územní studie veřejného prostranství a diskuse s veřejností – revitalizace území a vznik parku, vznik cestní sítě a propojení centra města přes park do okolní krajiny, výsadba stromů a vegetace, průlehy pro zasakování srážkových vod a vznik vodní plochy, umístění mobiliáře pro pasivní i aktivní odpočinek občanů a zkvalitnění ekosystémových služeb.

Výzva

65. výzva IROP - Zelená infrastruktura - SC 2.2 (VRR), (20.12.2022 – 12/2023)

Norské fondy

[Výzva č. 4B "Stavanger"](#) (4.11.2022 - 4.1.2023)

Alokace: 117 279 200 Kč

Implementace vybraných přírodně blízkých adaptačních a mitigačních opatření, která byla identifikována v přijatých strategických dokumentech stanovujících dlouhodobý přístup k problémům souvisejícím se změnou klimatu. Výzva je vyhlášena jako navazující pro výzvu SGS-3 Oslo. Z tohoto důvodu budou v rámci hodnocení preferovány žádosti, které odkazují na adaptační strategie financované z prostředků výzvy SGS-3 Oslo.

O zbývajícím alokaci se mohou ucházet rovněž projekty, které nejsou založeny na výstupech výzvy SGS-3 Oslo, pokud jejich opatření jsou jasně identifikována v jiných přijatých klimatických strategiích. Podporována jsou pouze zelená a modrá opatření realizovaná v obcích i ve volné krajině.

Kdo může žádat o dotaci

Veškeré subjekty a organizace, veřejné nebo soukromé, komerční nebo nekomerční a nevládní neziskové, založené jako právnické osoby v České republice (tj. všechny české právnické osoby)

Podporované aktivity:

- **náhrada zpevněných ploch sídelní zelení a výsadbou stromů (mimo komplexní dopravní opatření):**
 - podpora se týká rovněž individuální výsadby stromů a zeleně na části zpevněných ploch dopravní infrastruktury, tj. parkovišť, ostrůvků a dělících pásů, individuální výsadby na zpevněných plochách sídel nebo výměny povrchů zpevněných dětských hřišť na zelená hřiště;
- **pořízení, implementace či revitalizace zelených nebo modrých prvků s pozitivním vlivem na mikroklima sídla:**
 - prvky zajišťující ochlazovací efekt, zadržování dešťové vody nebo snižování hlučnosti a prašnosti, jako například liniová zeleň, včetně podpory prvků moderního stavebnictví s vyloučením nesouvisejících stavebních úprav;
- nákup a instalace drobných zelených prvků, jejichž významnou část tvoří živá vegetace (včetně nadzemních záhonů a truhlíků v případech, kde není možné realizovat jiná opatření například z důvodu vedení sítí);
- zakládání a obnova zelených ploch (včetně květnatých luk) a to včetně využití principu spontánní sukcese;
- pořízení a rekonstrukce vodních prvků zpevněných ploch (bez podpory architektonicky/umělecky cenných prvků a nesouvisejících stavebních objektů);

- implementace zelených a modrých prvků, které zajišťují ochlazovací efekt či zadržování vláh v intravilánu či extravilánu sídla a mají prokazatelný vliv na snižování dopadů změny klimatu na okolní kraj.

4. Projekty zaměřené na podporu efektivního nakládání s odpadními vodami a zásobování pitnou vodou

Operační program životní prostředí 2021 – 2027

SC 1.4 Podpora udržitelného hospodaření s vodou

Podporované aktivity

- **Kanalizace a ČOV**
 - výstavba a dostavba kanalizací – podpora oddílné kanalizace; jednotná jen v případě podchycení stávající jednotné kanalizace,
 - výstavba ČOV (centrální ČOV, možnost decentralizovaného řešení - pro dílčí lokality)
 - intenzifikace ČOV,
 - opatření omezující vypouštění odpadních vod z odlehčení na kanalizaci (akumulační nádrže, retenční nádrže).
- **Vodovody, pitní voda**
 - výstavba a dostavba vodovodů (přivaděče, rozvodné sítě pitné vody),
 - výstavba/intenzifikace zdrojů vody,
 - výstavba úpraven vody,
 - intenzifikace úpraven vody.

Výzvy

[2. výzva - Čistírny odpadních vod a kanalizace](#) (15.8.2022 - 31.5.2023)

Alokace: 4 000 000 000 Kč

- Výstavba čistíren odpadních vod; dobudování a výstavba kanalizací

Kdo může žádat o dotaci

- Obce
- Dobrovolné svazky obcí
- Obchodní společnosti vlastněné z více než 50 % veřejným subjektem
- Zájmová sdružení právnických osob vlastněná z více než 50 % veřejným subjektem
- Městské části hl. města Prahy

Národní program Životní prostředí

- **Zdroje pitné vody**
 - realizace nových nebo regenerace/posílení stávajících zdrojů pitné vody (vč. instalace nezbytné technologie a napojení),
 - realizace nových nebo zkapacitnění stávajících přivaděčů pitné vody (vč. instalace nezbytné technologie a napojení),
 - vytvoření nového veřejně přístupného odběrného místa pitné vody tam, kde není vodovod realizován nebo kde kapacita stávajícího zdroje není dostatečná nebo neplní požadavky na kvalitu pitné vody.

Výzvy

[Výzva č. 9/2021: Zdroje pitné vody](#) (1.11.2021 - 31.12.2023)

Alokace: 450 000 000 Kč

Minimální výše přímých způsobilých realizačních výdajů na jeden projekt činí **200 tis. Kč**.

Maximální výše přímých způsobilých realizačních výdajů na jeden projekt činí **3 mil. Kč**.

Maximální výše celkové podpory na **jeden projekt je 70 %**.

Kdo může žádat o dotaci

- Obce
- Dobrovolné svazky obcí

- obchodní společnosti ovládané z více než 50 % obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty;
- zájmová sdružení právnických osob ovládaná z více než 50 % obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty

5. Projekty zaměřené na podporu čisté a aktivní mobility

Národní program Životní prostředí

Předmětem podpory je **nákup nových vozidel** do nabytí vlastnictví žadatele, v případě příspěvkových organizací do nabytí správy nebo příslušnosti hospodaření, či pronájem vozidla formou finančního leasingu. Podporovány jsou **elektromobily a automobily s vodíkovým pohonem**.

Dále je podpora určena na pořízení tzv. chytrých neveřejných **dobíjecích stanic** pro dobíjení elektricky poháněných vozidel (podporováno pouze s nákupem vozidla).

Výzva

[Výzva č. 3/2022: Ekomobilita](#) (6.6.2022 - 15.12.2023)

Alokace: 600 000 000 Kč

Kdo může žádat o dotaci

- Obce
- Kraje
- Dobrovolné svazky obcí
- Státní či národní podniky
- Správa železnic, státní organizace
- Státní příspěvkové organizace
- Veřejné výzkumné instituce a výzkumné organizace
- Veřejnoprávní instituce
- Městské části hl. města Prahy
- Příspěvkové organizace územních samosprávných celků
- Vysoké školy, školy a školská zařízení a školské právnické osob
- Nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, zapsané ústavy, spolky)
- Registrované církve a náboženské společnosti, jejich svazy a evidované právnické osoby
- Obchodní společnosti vlastněné (spoluvlastněné) veřejným subjektem.

OP Doprava

Předmětem podpory je rozvoj v oblasti infrastruktury alternativních paliv.

Intervence budou zaměřeny zejména na infrastrukturu veřejně přístupných dobíjecích a plnicích stanic včetně transportovatelných mobilních stanic a zařízení k takovým stanicím přepravovaných. Podpořeny budou veřejně přístupné dobíjecí a plnicí stanice pro vodík a bioLNG na území celé ČR s důrazem na síťový efekt.

Operační program Doprava poskytne na veřejnou dobíjecí infrastrukturu zhruba 6 miliard Kč. Jako další zdroj financí by pak měl sloužit takzvaný Modernizační fond, z něhož by mělo dle plánu plynout 5,4 miliardy Kč na modernizaci dopravy v podnikatelském sektoru a 7,7 miliardy na modernizaci veřejné dopravy.

Výzvy jsou plánovány na přelom roku 2022/2023

Modernizační fond - TRANSGov – Modernizace veřejné dopravy

Program na pořízení vozidel na alternativní pohon a infrastruktury pro veřejnou dopravu určený pro veřejné subjekty, podniky s majetkovou účastí státu a veřejných subjektů, veřejné nepodnikatelské subjekty a podnikatelské subjekty se závazkem veřejné služby.

Celková alokace Modernizačního fondu se neustále dynamicky mění v souvislosti s cenou emisních povolenek a ještě na začátku roku se počítalo celkově s alokací 120 mld Kč, nyní díky rekordním cenám emisních povolenek se odhaduje alokace až na 300 mld Kč. Program TRANSGov má dle stávajících programového dokumentu tvořit 5 % alokace.

- Podpora čisté mobility výstavbou infrastruktury:

- výstavba dobíjecích stanic pro elektrobusesy a bateriové trolejbusy veřejné dopravy,
- výstavba čerpacích/plnicích stanic pro vozidla veřejné dopravy s alternativním pohonem (vodík, bioCNG/LNG).

- Podpora čisté mobility pořizováním:

- silničních vozidel veřejné dopravy s alternativním pohonem (elektrina, vodík, bioCNG/LNG),
- parciálních trolejbusů veřejné dopravy,
- osobních a užitkových vozidel s alternativním pohonem (elektrina, vodík, bioCNG/LNG),
- drážních vozidel s alternativním pohonem (bioCNG/LNG, vodík, akumulátorové nebo s elektrickým přenosem výkonu z bezemisních zdrojů) pro osobní dopravu.

Státní fond dopravní infrastruktury

- Podporované aktivity:

- výstavba cyklistických stezek,
- oprava cyklistických stezek.
- zřízení jízdních pruhů pro cyklisty.

Maximální výše podpory je **85 %** celkových uznatelných nákladů.
Vypsání výzev je očekáváno v roce 2023.